

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

CURIOSITATS

Diumenge a la Plaça de la República, foren vistos uns catalanistes

Any II - Núm. 42

Barcelona, 5 d'abril de 1932

Preu: 20 cèntims

L'Estatut a Madrid

ARTICLE D'EL DEBATE

Madrid, 5. — *El Debate* publica un brillant article a favor de l'Estatut: diu que l'Estatut és una cosa tan bonica i tan ben feta, que dol de portar-lo a les Corts, on aviat es marcirà la seva gràcia pura. Advoça perquè no el profanin les Constituents, ara com ara.

EN ROYO VILLANOVA

Madrid, 4. — Preguntat el senyor Royo Villanova del seu parer sobre l'Estatut, ha respost: «*Me parece muy bueno para comérmelo asado a la parrilla.*» Encara un que vota per l'Estatut.

EL QUE DIU LERROUX

Madrid, 4. — Don Alexandre ha manifestat que a l'Estatut dedicava tot el seu silenci.

INTERVIU AMB EN LLUHI

Hadril, 4. — En Lluhi, parlant amb un periodista, ha declarat que solament es limitaria a intervenir si algú, durant la discussió de l'Estatut, atacava l'amor lliure.

—L'amor lliure?
—Sí; l'amor lliure entre els pobles hispànics — ha fet en Lluhi, girant d'una manera tot cabonessa l'esquena al seu interlocutor.

Goethe i Capdevila

Berlín, 4. — Verament formidable ha estat la impressió que ha produït a Weimar l'article de Lluís Capdevila (dispensin!) atacant la memòria de Goethe.

S'han suspès totes les solemnitats i ara es treballa febrilment per Alemanya a tallar tots els caps de les estàtues dels monuments de Goethe i substituir-los per la testa monoculitzada de Lluís Capdevila (parlant amb perdó).

No cal dir que del segon centenari, ni se'n parla.

Un altre èxit d'El Be Negre

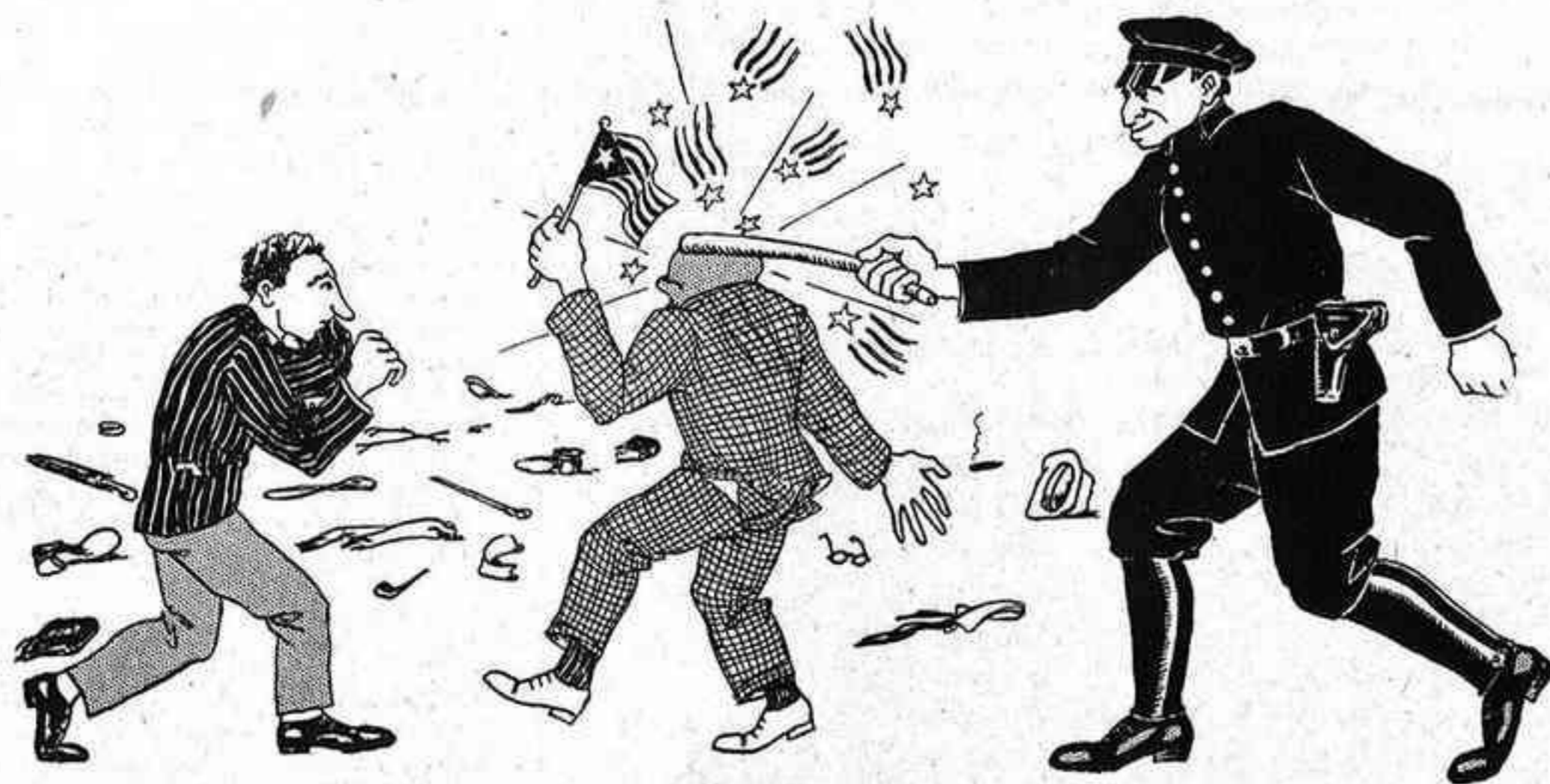
Les "Amazonas de Cristo" Rey oficialment reconegudes

En donar compte de la detenció de la coneguda màrtir senyoreta Sagnier, el governador va dir als periodistes que aquesta senyoreta, i d'altres, pertanyien a l'associació coneguda per *Amazonas de Cristo Rey*. Així ho publicaven l'endemà els diaris de Barcelona, de Madrid i de l'Estranger.

Com que és al BE NEGRE el que li pertoca l'honor d'haver posat en circulació aquest nom, tan delicadament evocador, de *Amazonas de Cristo Rey*, és natural que per a nosaltres representi una satisfacció especial el reconeixement públic i notori de l'associació que tinguerem la fortuna d'inventar-nos.

Modestos, allò que se'n diu modestos, no ho som.

A la pàgina 3, un article escandalós: Una peça inèdita de l'estilista Xavier Tusell

PARADOXES

—Ho veus? Ja l'ho deia que no anessim amb Compte...

Com aquell qui res, els monàrquics conspiren com uns lladres

Fa dies que la policia va de bòlit, el que se'n diu anar de bòlit. Després del crim misteriós de Benjami Balsano del qual ningú s'explica que es deixés descobrir per la pudor que feia el cadàver quan amb tanta facilitat el podia embalsamar s'han produït una sèrie de fets, i se'n produeixen cada nit, d'ineplicables.

Als cabarets més concorreguts, de tant en tant, quan hi ha una pausa de l'orquestra, veus enrogallades llancen visques al rei i totseguit l'orquestra torna a emprendre la seva sorollosa performance per ofegar aquests crits que, evidentment, són clandestins.

I bé, nosaltres, tant per suïnyol, ai, per esport com per ciutadania, volem contribuir a l'esbrinament del misteri en la mesura de les nostres forces, poques, però de fiaguesa.

La primera pregunta que ens fèrem en sentir els visques i els reis fou de quans reis es trac-

tava. L'època del calendari feia inadmissible que es tractés dels d'Orient; així doncs, es tractava dels altres: ¿d'un o de tots dos?

Com que eren més d'un els que cridaven, deduírem que eren més d'un els reis. I, en efecte, al cap de poques nits en tinguérem la prova.

Per demanar una cervesa, sense adonar-nos-en fèrem un signe estrany doblegant el colze amb un sandwix de mà. El cambrer vingué misteriosament, portà l'ampolla i, destapant-la, en tragué un paper moll, que ens donà. El paper estava escrit amb tinta simpàtica que, en contacte primer amb la cervesa i després amb l'aire, sortia en lletres verdes. Deia:

«Pel juny la falç al puny i duros d'encuny! Voteu la Lliga si voleu aprofitar-vos de la crisi! La Lliga te l'apoi de la tradició: Voteu en Pere Rahola Molinas! Voteu en Narcís Bat-

lle Baró! Voleu ordre? ¿Voleu ordes? Voleu signe monetari? Voleu balança comercial? ¿Us és indiferent el pobre Alfons XIII o la bagassa de la República? ¿Us és indiferent l'Estatut? Doncs som-hi, no badeu! Voteu-los!»

Aixecàrem els ulls de l'escrit i veírem altres mil ulls que ens miraven fit a fit i somrient.

Devíem somniar, perquè aquells ulls els coneixíem: eren els ulls dels Pellicenes, els Sagarres, els Junyents, els Monsenyors Lisboas, els comtes de Rodeznos, els Durans i Ventoses i els Ventoses i Calvells, els Lamamies de Cleiraos, les Urragues, els Francescos Cambons, els Teixidors i Comess, els Octavios Saltors, els comtes de Güells... les Amazonas de Cristos Reis...

No podia ésser, aquella cervesa ens havia pujat al cap.

(Segueix a la pàg. 2, columna 1)

Els catalanistes ja tornen a rebre, o les sorpreses d'un absent

Diumenge pasat anàrem a la Plaça de la República, per tal d'escoltar les eloqüents paraules dels nostres regidors; els quals havien de celebrar el canvi de nom del carrer de «Fernando», ara Fivaller, amb la màgia de llur verb abrandat. Plens de la joia més grandiosa davallàvem el carrer del Bisbe, quan una cridòria poc harmoniosa sobtà les nostres orelles: era com si sentíssim «Mori en Macià!» Restàrem palplantats; després pensàrem: «Aquest Casanoves!», i continuàrem fent via; però en això un desconegut va abordar-nos tímidament i ens digué:

—No hi vagi, senyor Puig i Cadafalch; que hi prendria mal potser; ja veu què diuen d'en Macià; fixi's si vostè... i perdoni.

Com que se'm va arronçar el melic, vaig haver-me d'aguantar les calces, i em vaig ficar als claustres de la Catedral, a fi d'estrenger dos punts el cinturó. El desconegut em seguia; era un home petitó, d'aspecte dolç, a la vegada tímid i comunicatiu, que se'm va fer simpàtic; parlava català amb un accent argentí.

—Es horrorós—em va dir—; els apallissen.

—Sí; i a qui apallissen?

—Els companys de Compte i Compte. Com més van amb Compte, més reben. Jo em pensava que, havent guanyat la República, serviria d'alguna cosa anar amb Compte.

Jo li vaig respondre que de resultes d'haver anat massa amb compte, quan calia treure el pit, enfora, jo em veia fet un cadàver polític: de manera que tant ara com abans, no es treia cap profit d'anar amb cap compte de cap mena.

—Macanes no!—va fer-me—.

Jo penso anar a veure el senyor Moles, que va defensar-los al procés del Garraf, aquests xicots, a veïem què fem.

—Ara sóc jo, jove, el que no estic per macanes—vaig replicar-li—. ¿Què s'empatolla d'en Moles?

—No els va defensar?

—Sí... però d'on ve vostè?

—De l'Argentina. Des del procés del Garraf no havia estat a Catalunya.

—Es com si vinguessis de l'hort. ¿Que no ho sap, que en Moles és governador de Barcelona?

—Sí; raó de més; ell interposarà la seva influència...

—Ca, barret!—vaig dir-li—, i després, què diria en Macià?

—Ah, però en Macià... ¿està amb el governador o amb aquests xicots?

—Miri; ni està amb els uns ni amb es altres; però no voldria que el governador deixés impunes aquests nois.

—Escolti, escolti—digué el desconegut—. Puntualitzem: en Moles i aquests xicots, ¿es poden veure?

—No gens.

—I en Macià i en Moles, ¿estan d'acord?

—No gaire.

—I en Macià i aquests xicots?

—Tampoc gens.

—Aleshores, en Macià i en Moles, ¿van plegats contra ells?

—Probablement, no.

—Així, els Comptes van amb en Macià contra en Moles?

—De cap manera.

—Aleshores, què passa?

—Com vol que li expliqui?

—¿Què és?

—Així, cap d'ells no es pot veure? ¿Qui es pot veure, doncs, a Barcelona?

—El Sant Crist de Lepanto

—vaig dir jo, ficant-me dintre la Catedral, per tal de fugir d'aquell preguntaire.

Maniobres clericals

El calendari contra la República

A EL BE NEGRE, ja fa uns quants dies que li havia arribat a l'oida quelcom que és «botxornós» (com escriuen a *La Humanitat*). Es tracta de certes maniobres dels clericals, despitats pel saníto ambient de laïcisme que ens embolcalla. EL BE ja fa dies que ho sap, però no ha volgut fer-ho públic fins que ha tingut l'absoluta certesa del fet. Avui que la té, parla clar i català.

Com diem abans, els elements clericals estan despitats. Com que el divendres sant els va resultar bastant tronadet, ¿sabeu quina n'han pensat? Per més imaginació que tingueu, mai no ho endevinaríeu. Vegeu:

Per a evitar que la gent treballi el divendres sant de l'any que ve, s'han posat d'acord amb la Lluna perquè aquesta es trobi en el dia 14 d'abril data de la proclamació de la República, en la fase que correspon el divendres sant. Així tothom es veurà obligat a fer festa.

Ja ho sabeu: l'any que ve el divendres sant serà el 14 d'abril.

La veu d'alarma ja està donada. Senyor governador: Nosaltres també diem...

Es veritat?

Pel bisbat diuen que l'arquebisbe de Tarragona està venut a la maçoneria.

I el bonic del cas és que, realment, ho diuen!

A la pàgina 3, el reportatge sensacional: Les devocions del senyor Pich i Pon.

A L'HORA DE LES PATACADES

FIVALLER.—Surt, home no tinguis por!

AIGUADER.—I si ara se'ls acut atonyinar als de l'altra banda, que som nosaltres?

MOLT

Ha estat ofert un premi de 500 pessetes, en metàl·lic o en espècies, al primer ciutadà que pronunciï sense trabucar-se el títol de l'obra de Benavente: «Cuando los hijos de Eva no son los hijos de Adán».

El senyor Anguera de Sojo ha renunciat graciosament a prendre part en el concurs.

Continuen en llibertat els autors de «Las secuestradoras». En canvi, els autors del crim de Badalona han estat detinguts.

Com que «El Portfolio del Novedades» no va agradar ni al zelós empleat municipal senyor Lluís Calvo, que va declarar-se'n autor, ha estat retirat del cartell (el «Portfolio», no el senyor Calvo).

Per a substituir-lo, han triat l'obra «Pitos y palmas».

Per a substituir-lo a mitges, perquè de pitos no n'hi mancaven pas, al pobre «Portfolio»!

Al Romea, en plena eufòria de l'èxit, anuncien «L'Alegria de Cervera» amb sofismes com les següents: «Grans ovacions al cant a la Maternitat i al cant a la Muntanya!»

En Sagarra està un xic si és no és sorprès.

—Un dia d'aquests—diu—, aquesta «Alegria» me la trobaré amb música...

La senyora Berta Singerman, que feia alguns anys que ens deixava tranquils, ha tornat.

Si voleu, podeu anar a escoltar-la al Teatre Goya, on alterna amb la Prado i amb en Chicote. Entre els quatre espectadors, hi trobareu en Farran i Mayoral i potser fins i tot l'Aurea de Sarra.

Dilluns a la tarda, la senyora Singerman recitava aquell vers que fa:

Vivo sin vivir en mi,
y tan alta vida espero,
que muero porque no muero,
quan un del públic va interrompre, amatenent:

—La gallina!
El càndid espectador s'havia pensat que es tractava d'una endevinalla.

Hi ha qui s'atreveix a assegurar que les obres d'en Mantua són escrites d'en Mantua mateix.

Compteu l'enrabiada que ha tingut en Mantua quan ho ha sabut!

—Aquest món està ple de gent mal intencionada—ha dit, amb una dignitat que ha deixat parats propis i estranys.

No seria res d'estrany que la vinent temporada, al Novetats tornessin a fer teatre català.

Es diu més, encara. Es diu que a la companyia hi hauria grans novetats. I que, si fem bondat, fins tindrem ocasió de tornar a veure en Torrents i la Fornés.

La reina ha relliscat a Badalona; la reina ha relliscat a Mataró; la reina ha relliscat a Granollers...

—Què espera a trencar-se la nou del coll?

Els que es pensaven que el senyor Imprudència Bertrana, després que en Sagarra li va oferir el banquet d'homenatge, aprofitaria l'ocasió per a tractar-lo bé en la primera obra que estrenés han quedat ben servits.

Efectivament: l'amable crític de *La Veu* ha fet una rebentada de «L'Alegria de Cervera», com en els millors temps de l'època post-banquetiana.

—Si es pensa que perquè em va oferir el banquet he de trobar bones les seves obres... féu dignament, en Bertrana.

I afegí, després de rumiar-ho una estona:

—Encara que me n'ofereís dos.

En Salvador Perarnau, que l'escoltava, va caure en basca.

TEATRE COMIC

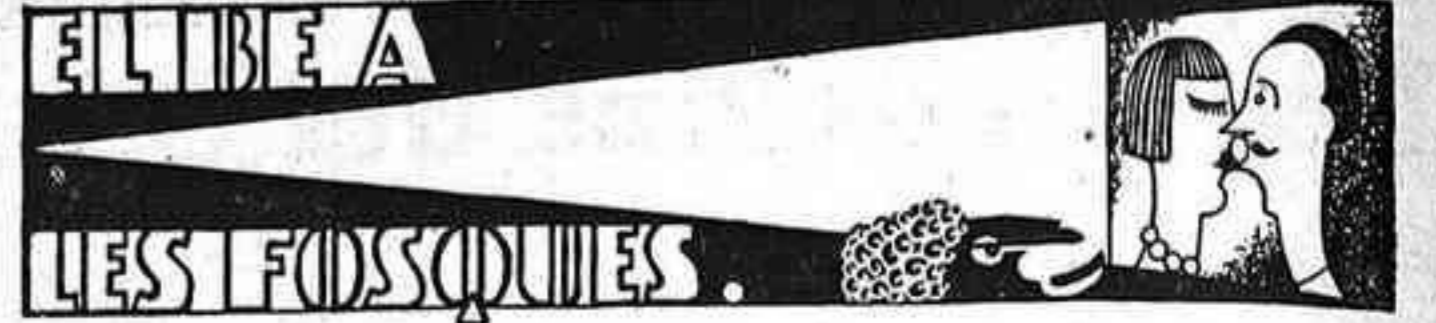
Companya de revistes i vodevils. Primer actor i director: Artur Liedó. Vedetes: Laura Pinillos i Sara Fenor. Altre primer actor: Lluçia Remallo. Tots els dies l'espectacle més xirrol de Barcelona, amb l'èxit bomba de la colossal revista de Fardo i Guiró, música de Benlloch i Soriano

Las Secuestradoras

amb llur popularíssima *Rumba del Camagüey*, fastuosa presentació. Magnífics decorats. Rica sastreria. GRANDIOS TRIOMF DE TOTA LA COMPANIA.

—Salada! Garbosa! Retrechera! Vaya pareja que haríamos los dos juntos! Olé!
—I ara! Què vol aquest vellot? Arri allà, ximple!

Ara, al Tivoli, donaran «A nous la lliberté!», de René Clair. Ja ens faran el favor d'amar-ho a veure.

I que no els ho haguem de tornar a dir!

No sabem exactament en què consisteix el gran concurs «Cimarron» del qual han parlat els diaris. Deu ésser interessant, no ho dubtem.

Però de segur que n'hauria estat més si el concurs hagués consistit a descobrir per quina mena de miracle els actors que en aquest film representen tenir

PROXIMAMENT...!

JOAN CRAWFORD

En

Luz de Montaña

(M. G. M.)

Un magnífic film d'aventures i d'amor

¿Què penseu dels nostres actuals estudiants?

El Doctor A. Salvat Navarro, judica els estudiants i altres coses

El professor A. Salvat Navarro és un home extraordinàriament simpàtic. Petit, grosset

—un dibuixant alemany tingué la mala pensada de caricaturitzar-lo, dibuixant una esfera petita sobre una de més grossa— i de paraula fàcil, gaudeix d'un sòlid prestigi científic. Férem la seva coneixença en el pati de butaques del Coliseum. En la butaca situada davant la nostra, una mà misteriosa, eixugava de tant en tant una testeta nua. La boca d'aquesta testeta bufava i a voltes s'estestava en traduir en veu alta el que els actors alemanys deien.

Com que la traducció que el nostre veí feia no s'avenia gaire amb la del nostre company —acabat d'arribar de Berlín— ni amb la nostra, començarem a sospitar que aquell profund coixeidor de la parla alemanya no podia ésser altre que el doctor Salvat.

Així era en efecte: i la intervenció sorgí espontàniament: —...?

—La meua classe és un model de regularitat. Tots els meus deixebles saben que jo no tinc altre icon que el rellotge; el rellotge i el cigar. La història dels meus cigars és la meua història acadèmica: A les vuit en punt encene un havà, i comença la classe. A un quart de nou llenço la primera cendra; a dos, la segona; a tres, em poso dempeus i començo a passejar per la tarima. A les nou menys deu dic: *Finalmente*, i a les nou en punt llenço el cigar, i per tant, fatalment, s'acaba la classe.

—...?

—Che! che! che! Que prompte ho ha notat! És cert; es tracta d'una mania... M'agrada el no pronunciar les primeres lletres dels mots. Jo dic: «eva

classe s n odel... No és cap mal, això, oi?

—Voldria no parlar-ne. Però amb un exemple en tindrà prou: A la meua càtedra, n'hi han més de tres cents de matriculats; en canvi, el dia que som més, som una cinquantena... A més jo bé prou m'esforço per «elevator llur lèxic Res, no puc sortir-me'n. Aquest desig ha arribat a constituir per mi, una tal obsessió, que si algun dia pel que sigui l'he'n descurat, dic simplement: —«A fuer»; «Argucias»; «Abundamiento»; «Notorio»; «Superabundancia»; «Lucha social antituberculosa»; «Estigma». *Todo esto repártanlo en la lección de hoy, allí donde sea más visible y se preste a mayor lucimiento.*

Per a completar la informació, seguint el costum de la casa, assistirem a la seva classe. El doctor Salvat, diu meravellósament; s'escolta — per tant, s'aburreix — canta la seva lliçó, al temps que amb el

dit índex de la mà dreta terriblement estirat, descriu en l'espai, raríssimes circumvolucions. Escolteu-lo:

—...es el bacilo de la tuberculosis bobina. (Piano) Naturalmente, que ya en este terreno de argucias escolásticas, Calmette (Crescendo) podría constatar... de -fen--der... se!!! (Presto) Pero no estamos examinando un tema teológico y por consiguiente ajeno a toda objetivación. (Se'n va a l'altre cantó de la tarima. Mirant amb cara terrible a un del primer banc) *Lo miramos desde abajo!* (Allegro finale). *Huelgan las argucias y los sofismas, que constituyen los instrumentos de una tortura bizantina* (Fortissimo). *Por eso respondemos con el olimpico desprecio, con el que se contesta desde el Instituto Pasteur de Paris!!!* (Per l'atmosfera flota un ambient de *Muy bien! Muy bien!!*)

I com que s'ha acabat el cigar, s'ha acabat la conferència: —*Pueden retirarse, señores!* Són les nou en punt.

URQUINAONA

MOLT AVIAT
William Powell en EL GIGOLO

DE LA DARRERA SESSIÓ MUNICIPAL — En Giralt: Más varas! Más varas!

ovelles esgarriades

Diaris ben informats

La Vanguardia de divendres passat publicava un article del senyor Buenaventura Bassegoda. Això, de moment, ja fa riure, però el millor del cas és que l'article, que estava dedicat al canonge Collell, portava el següent títol:

RECUERDOS INTIMOS

EL GRAN MAESTRO GOETHE
GLORIA DE VICH

Aquesta gent de Vich, són insaciables: no en tenen prou amb Mossèn Cinto i Mossèn Balmes, que ara ja s'atribueixen la glòria de Mossèn Goethe!

Els decidits

Al Centre i Joventut d'Esquerra Republicana del Districte II va celebrar-se dissabte un ball benèfic, organitzat—segons els programes—pel Grop «Els Decidits».

El ball—sempre segons el programa—es titulava *Gran Ball de la Gorra*, amable al·lusió a les activitats polítiques dels correligionaris.

I, finalment, aquest famós programa publicava:

«Nòtula: La casa Marcellí Bon es reserva d'obsequiar als joves.»
Alça!

Misteris

Sota el títol suggestiu de «Guardia recuperada», *La Vanguardia* del dia 2 publicava la següent notícia:

«En el Hospital de San Pablo falleció Josefa Cuberta Rosas, de veintinueve años, la cual había ingresado en el citado establecimiento sanitario hace tres días, procedente de Badalona, en donde sufrió un accidente del trabajo.»

Ja ens faran el favor de dir quina relació pot haver-hi entre aquesta desgràcia de família i la gramola recuperada. A no ésser que el títol dissimulat no sigui per evitar un disgust als parents de la víctima!

Floretes de Sant Francesc

«...todos corrimos para ser los primeros en prodigar nuestros cuidados a las florecillas, que, agradecidas, erguan su lindo tallo y nos besaban las manos con su delicado perfume. Tal era el cariño que en ellas habíamos puesto. ¡Pobres florecillas! ¡Pobres plantas! En la mañana del martes, día 15, apareció nuestro querido jardín brutalmente destrozado, y aquellas flores, nuestras florecillas de cabecita coloreada, arrancadas de cuajo.»

Què és això? ¿Una traducció castellana de Folch i Torres? Un poema de Tomàs Garcés? No! És d'un article de Solidaridad Obrera del dia 24, titulat: *Lo que sucede en la prisión celular de Barcelona.*

ROMEA

Aquesta setmana L'ALEGRIA DE CERVERA

La setmana que vé L'ALEGRIA DE CERVERA

El mes entrant L'ALEGRIA DE CERVERA

Sempre L'ALEGRIA DE CERVERA

Al Teatre Romca

L'obra d'en Sagarra que aplaudireu fins a l'entusiasme

CINE TALIA

(SONOR)
Setmana de l'insuperable programa de gran èxit en espanyol
LAS LUCES DE BUENOS AIRES
per Carlos Gardel, Sofia Dozán, i Gloria Guzman.
CAMINJ DEL INFIERNO
per Juan Torea i Maria Alba
Tres hermanas, per Luise Dresser - Entre platos y notas, (còmic), i Revista Sonora en espanyol.
Sempre els millors programes en CINE TALIA

SALÓ CATALUNYA

TOTS ELS DIES
HONRARAS A TU MADRE
PRODUCCION FOX
JAMES DUNN y SALLY EILERS

El gran film de RENÉ CLAIR

Viva la libertad!
S'exhibirà prompte, aquesta mateixa setmana
¡JA JA!
Com gaudirà vostè veient-lo
Selecció Filmófono, distribuïda per FEBRER I BLAY

Correspondència

E. Giménez. — Perfecte.
El del Dr. Leonart. — Alguna cosa se'n farà.
Orto. — Entesos.
Xiu Xiu. — ¿No creieu que prou pena en té, pobre home? Arxiu Històric. — Seran servits.
Tortosi catalanista. — Teniu tota la raó.
Noi Gran. — És una treballa excellent!
Amics del Sr. Tusell. — Si sou servits...
Rosalia. — Mai de la vida!
Ulls blaus. — Creu-t'ho!
K. S. T. — Els amics dels nostres amics, de vegades són els nostres amics.
P. Roure. — Si no ho enteneu, pitjor.
Be... ret. — ¿Ja ho sap el teu pare, que fas això?